

Työhön kuntoutuksen sudenkuopat - auttavatko uudistukset ulos silloista?

Alkumusiikki

Miesääni:

Tämä on Vates välittää -podcast. Eri jaksoissa avaamme vammaisten ja osatyökykyisten henkilöiden työllistymiseen liittyviä ilmiöitä. Tervetuloa mukaan.

Vates välittää.

Kaija Ray:

Tervetuloa lämpimästi Vates välittää -podcastsarjan pariin! Minun nimeni on **Kaija Ray** ja toimin tämän keskustelun johdattelijana. Ja tällä kertaa mulla on vieraana Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta työkykytiimin koordinaattori **Satu Kontiainen**, tervetuloa mukaan tähän!

Satu Kontiainen:

Kiitos Kaija todella paljon kutsusta, on oikein mukava tulla tähän.

Kaija Ray:

Mä ajattelin, että me voitaisiin tänään keskustella työhönkuntoutuksesta. Se on tietysti laaja termi ja pitää monta elementtiä sisällään, ja käsittää aika monta kuntoutuksen eri lajia. Mutta jos se olisi semmoinen aika sopiva katto-otsikko tähän päivään. Niin tuota jos ajatellaan, että meillä on Suomessa sinänsä aika hyvä järjestelmä kuntoutukseen liittyen, mikä kohtaa ne asiakkaan tarpeet melko hyvin silloin, kun se tilanne on selkeä. Mutta sitten jos ajatellaan osatyökykyisiä henkilöitä, niin se tilanne on joskus kaikkea muuta kuin selkeä. Niin tota jos sä ajattelet omaa työtäsi tällä hetkellä, kun kuntoutuksen saralla on niin paljon meneillään, niin kumpi vaakakuppi siellä painaa tällä hetkellä enemmän: ne uudistukset, jota kuntoutuksen puolella on meneillään järjestelmässä ja käytännössä vai sitten ne ikään kuin semmoiset, ikuisuuskyymys-teemat, mitkä tähän liittyy? Eli kuntoutus, josta aina riittää juttua. Kumpi on sun pöydällä tällä hetkellä isommassa pinossa?

Satu Kontiainen:

No siellä tuntuu olevan nyt kaks pinoa: sen vanhan, sekavan pirstaleisen kuntoutusjärjestelmän jäänteitä ja sitten meillä on semmoinen mystinen laatikko, joka ei oikein vielä aukea, että mitä se kuntoutusjärjestelmä tulee jatkossa olemaan. Meillä missä itse työskentelen, niin meidän asiakaskunnassa on henkilöitä, jotka on vähän pudonneet sinne kuntoutusjärjestelmän sillojen väliin ja heillä saattaa olla paljon toimenpiteitä ja paljon on käynnistettyjä asioita, jotka on kuitenkin pysähtynyt tai tyssäneet siihen tai sitten ne ei ole tuoneetkaan sitä selkeyttä siihen asiaan. Ja sitten tuntuukin, että he on tipahtanut sinne palvelujärjestelmän aukoista, eivätkä ollenkaan tiedä mihin heidän olisi kuulunut seuraavaksi mennä ja ennen kun sitten joku taas jossakin nappaa vaikkapa usean vuoden päästä kiinni heidän tilanteestaan, niin sitten on ehtinyt tapahtua paljon, tulla

takapakkia paljon ja niinku tiedetään, niin pitkäaikaistyöttömyys lisää riskiä sairauksien pahenemiselle. Niin tällaisten ehkä siivouspinojen äärellä ollaan meidän työkykytiimissä. Koitetaan napata niitä ihmisiä, jotka on pudonnut sinne siilojen väliin ja merkittävänä huomiona kyllä siinä pinossa tai vaakakupissa on semmoinen, että sieltä puuttuu paljon kuntoutustoimia, joiden pitäisi olla asiakkaan oikeus ja selkeästi hänelle tarjottuja. Tai palvelujärjestelmän olisi kuulunut niitä hänelle suoda.

Kaija Ray:

Tämä varmaan onkin semmoinen aika tavallinen tilanne, että vaikka tätä meidän järjestelmää on hirveän pitkään kehitetty, niin siellä tulee yllättävän paljon puutteita vastaan. Että mitkä näkyy just näin mitä itsekkin mainitsit, että ei olla joko ohjattu ollenkaan mihinkään tai vaikka olisi ohjattukin eteenpäin, niin ei ole mitään takeita siitä, että onko se tilanne edennyt mihinkään ja onko kuntoutumista tapahtunut, vai onko asiakas tosiaan jo siinä kohdassa sitten tipahtanut. Ja tuossa lopussa sanoit, että yksinkertaisesti ihmisiltä puuttuu erilaisia, sellaisia kuntouttavia toimenpiteitä tai ne on ollut vääränlaisia siihen tilanteeseen suhteutettuna. Niin kertoisitko tästä vähän lisää?

Satu Kontiainen:

Joo, me on itsekkin ehkä hämmästyttynyt silloin, kun Työkykyhankkeen myötä tää työkykytiimi meillä perustettiin, niin hyvin nopeasti huomattiin, että meillä on paljon ihmisiä, joilla on erinäisiä, esimerkiksi tuki- ja liikuntaelinvaivoja ja kaikki kuntoutustoimenpiteet saattaa olla siinä, että he on saaneet yhden fysioterapeutin ohjauksen neljä vuotta sitten akuutin selkävun jälkeen. Ja sen jälkeen he on sinnitelleet siellä ja me tiedetään, että tänä päivänä osa ihmisistä ei vaan niinku saa aikaiseksi hakeuduttua sinne lääkäriin ja meidän Käypä hoito -suositukset on sellaisia, että ensin annetaan se burana ja sairausloma ja ohjaus fysioterapeutille. Ja osa ihmisistä ajattelee, että sitten ei voi enää mennä takaisin sinne lääkäriin. Ja niinhän se ei ole, vaan se ohjeistus menee niin, että sitten uudestaan sinne lääkäriin.

Ja siinä monessa vuodessa selkäkipujen tai lonkkakipujen tai muiden tuki- ja liikuntaelinvaivojen kanssa kärvistellessä tilanne harvoin on itseksensä parantunut. Ja ihminen olisi ollut oikeutettu kuntoutukseen, Kelan myöntämään kuntoutukseen tai tota aikaisemmin ennen hyvinvointialueita kunnan tai kuntayhtymien lääkinnälliseen kuntoutukseen. Jopa näkyy tilanteita, että ei kertakaikkiaan ole osattu esimerkiksi sairastumisen tai tällaisen akuutin tuki- ja liikuntaelinongelman eteen tullessa niin ohjata sitten lääkäristäkään ammatilliseen kuntoutukseen. Ja vuodet ovat vierineet, plus tämä korona-aika tähän väliin, jolloin kukaan ei hakeutunut yhtään mihinkään. Että sitä hyvinvointivelkaa kyllä maksetaan nyt.

Kaija Ray:

Ja tästä on mun tietääkseni ihan tutkimuksellista näyttöä, että tän ammatillisen kuntoutuksen, minkä mainitsit, niin siellä on hyvin paljon semmoista viivettä, että paljon jää sitä resurssia jopa käyttämättä, mikä tuntuu jotenkin tosi erikoiselta, kun nää tietyt, eniten niitä toimenpiteitä tarvitsevat sairaudet ja esteet on kumminkin tiedossa.

Satu Kontiainen:

Näin olen ymmärtänyt palveluntuottajien puheista, että heillä olisi mahdollisuus paljon laajempaan tarjontaan, kuin mitä tällä hetkellä kysyntää on.

Kaija Ray:

Onko sitten jotain semmoisia, nimenomaan tähän järjestelmään liittyviä aukkoja, mitä omassa työssäsi kohtaat? Sanoitkin jo tästä, että sinne aukkopaikkoihin edelleen pudotaan, että onko se ihan sitten sellaista niin kun, että ne tilanteet on niin hankalia tai ei oikein tiedetä, että kenen tästä pitäisi ottaa koppia vai onko meidän järjestelmässä ihan oikeasti sellaisia paikkoja, että siinä on se riski, että ei sitten löydykään sitä seuraavaa vaihetta? Vaikka yleensä niistä järjestelmän aukkopaikoista puhutaan vähän sillain kuvaannollisessa merkityksessä.

Satu Kontiainen:

No hämmentävää on ollut nyt tässä kahden vuoden aikana huomata, että oikeasti on mahdollista pudota myös sellaiseen aukkoon, että kukaan ei ota koppia. Mutta pääosin enemmän musta tuntuu, että on ollut vallalla semmoinen pois ohjaamisen meininki. Eli tämä toimija, olkoon nyt vaikka hypoteettisesti vaikka TE- toimisto, ohjaa kunnan työllisyyspalveluihin ja siellä todetaan, että ihmisellä on liikaa sairauksia ja tai niitä pitäisi tutkia, että ei voikaan nyt tämä työhönvalmennus auttaa. Ja sitten hänet ohjataan vaikka terveysasemalle, josta hoitaja sanoo sitten ajanvarauspuhelua asiakkaan yrittäessä, että meillä ei ole lääkäriaikoja. Ja siinä on ensimmäinen aukkopaiikka, johon asiakas voi pudota. Ja ilman tavallaan semmoista laadukasta hoidontarpeen arviota esimerkiksi, niin tuntuu hullulta, että voidaan vaan tyrmätä että ”sä et kuulu tänne” mutta sitten kukaan ei niinku pysähdy miettimään, että mihin sut sitten laitetaan, koska se odottaminen siellä kotona ei kertakaikkiaan oo oikein.

On toki kyllä usein niitä tilanteita, että kyse on tosiaan siitä, että edellinen toimija on kuvitellut seuraavan ottavan koppia ja sitä koppia ei olekaan sitten otettu, ja asiakas ei tietenkään voi tässä palveluviidakossa pystyä itse tietämään. Sitten nyt on paljon esillä näitä, että koronan aikana on keskeytyneitä ammatillisia kuntoutuksia, ammatillisia kuntoutusselvityksiä ja asiakas on jäänyt sinne kotiin odottelemaan sen keskeytyspäätöksen kanssa. Ja koska se ei ollut hänen velvollisuutensa toimittaa sitä kenellekään, tai jos hän ei ole osannutkaan vaikka sitten sinne edelliselle toimijalle uudelleen soittaa, niin tota asiakkaathan kuvittelee tai ihmiset, niin ehkä itsekin voisin kuvitella, että kaikki eri toimijat saa tiedon kaikilta toisilta toimijoilta.

Ja sehän ei meidän niinku tietojärjestelmässä lakien mukaan ole mahdollista. Eli esimerkiksi Kelan päätökset eivät mene automaattisesti TE-toimistoon tai kuntien työllisyyspalveluihin eikä edes sinne perusterveydenhuoltoon, vaan ne menee asiakkaalle ja asiakkaan täytyisi niitä toimittaa. Eli tässä on ihan hirveän paljon tällaisia, siivilässä liian isoja aukkoja. Ja toki paljonhan näis tilanteis olis ollut ennaltaehkäistävässä siten, että tehtäis yhteistyötä. Että tehtäisiinkin yhdessä, se entinen lähettävä ja sitten se vastaanottava taho, että ei ajatellakaan, että mä lähetän pois itseltäni vaan ajateltais niin, että otanpa tuolta nyt itselleni toisen toimijan tähän rinnalle kumppaniksi.

Sit tohon sun toiseen kysymykseen, niin kyllä oon järkyttynyt, että meillä voi olla myös niitä tilanteita, että ihminen ei kelpaa TE-toimistoon työnhakijaksi, hän ei voi olla opiskelija, hän ei saa toimeentulotukea koska hän ei kelpaa työttömäksi työnhakijaksi, hän ei saa kuntoutustukea, ei kuntoutusrahaa, ei kuntoutusta. Näihin on törmätty ja tällöisten sotkujen selvittämiseen menee meiltä ammattilaisiltakin ihan hirveästi voimavaroja. Niin ei voi kuvitella, että ihminen kivuissa ja säryissä ja epätoivoissaan jaksaa näitä setviä.

Kaija Ray:

Poisohjauksen problematiikka on kyllä, se on ehkä myöskin tällainen, vähän niin kun harha, mihin itsekin viittasit tuossa. Että ei ne tiedot automaattisesti mene ja sitten kun toisaalta puhutaan tosi paljon siitä moniammatillisesta työstä tällä hetkellä, niin sekin ehkä vähän sitten luo sitä harhaa, että kun täällä kerran näin paljon näitä ammattilaisia on, niin kyllähän se nyt täytyy sen tiedon kulkea. Ja

sitten toisaalta juuri tämä, että mitä sanoit, että kun sopivaa paikkaa ei löydy, just toisaalle liian terve, toisaalle liian sairas ja ei niin sanotusti kuulu meille, eikä asiakas oikein niin kun kelpaa minnekään. Ja tulee sitten toisaalta sitä pois ohjaamista, mutta myös sitä pompottelua.

Satu Kontiainen:

Mmm-mh.

Kaija Ray: Et asiakas ohjataan tosi moneen paikkaan ja saattaa olla se tilanne, että asiakas esimerkiksi ei tule johonkin paikkaan, mihin hänen pitäisi mennä, kun pahimmillaan hänellä on sovittu joku toinen toimenpide toiseen paikkaan yhtä aikaa.

Satu Kontiainen:

Juuri näin.

Kaija Ray:

Niin mites ihmeessä, kun se tietysti mitä itsekin ehdotit ratkaisuksi, että tätä niin kun ammattilaisten enemmän yhdessä tekemistä, niin mikäs tähän sitten neuvoksi, jos tulee se argumentti, että ei käy se tulee liian kalliiksi?

Satu Kontiainen:

Niin nyt menemättä enempää hyvinvointialueiden rahoitukseen, mutta hyvä ratkaisu me on ainakin löydetty siitä, että tota silloin kun asiakas on kaikki nää peruspomput käynyt ja asia ei ole ratkennut, niin meillä on tosiaan nyt sitten tämmöinen työkytyimi, jossa on Kelan, TE-toimiston ja sitten meidän sotepuolen osajia ja me kuulutaan sinne hyvinvointialueelle, itse asiassa kuntoutuspalveluihin, ja meillä on ihan säännölliset viikoittaiset, joskus jopa enemmänkin, asiakkaiden asioissa käydään sitä tilannetta läpi. Ja meillä on hirveä määrä erilaisia lupalappuja, jotta saadaan luovuttaa tietoa, koska monialainen työhän on kovin säänneltyä. Mitä saa kirjata sosiaalipuolelle, mitä saa kirjata terveyspuolelle, niin kaikki pitää olla kauhean luvanvaraista. Mutta että meillä on sitten se kuntoutuksen ja terveydenhuollon ja sosiaalihuollon osaajat siellä meidän tiimissä, ja siinä on kiinteinä osana TE-toimisto ja kiinteinä osana Kela. Ja tämmösellä kombinaatiolla, kun päästään sitten jo ratkomaan niitä asiakkaiden tilanteita. Ensin tietysti täytyy selvittää mitä on tehty, mikä on keskeytynyt, miksi on keskeytynyt, miksi sitä edellistä juttua ei voi jatkaa - usein syynä on se, että päätös on mennyt vanhaksi tai asiakkaan kunto on heikentynyt. Ja sitten pitää selvittää, että pitääkö hoitaa jotain kuntoutuksen toimia, mitä pitäisikin tehdä vielä ennen ammatillisen kuntoutus selvityksen alkamista.

Ja mä ymmärrän meidän terveyskeskuslääkäreiden kanssa käymieni keskustelujen jäljiltä, et tää on aivan mahdoton asia niinku yksittäiselle terveyskeskuslääkärille pitää tämmöistä palettia kasassa. Ja sitä varten tarvitaan sinne sitten niitä auttajia ja neuvojia, sinne tota soten puolellekin. Älyttömän hyvää palautetta ja onnistumista on nyt saatu, kun meidän hankkeen myötä lähdettiin kehittämään myös semmoista varhennettua mallia tonne terveysasemalle. Meillä on työkykykoordinaattori, kulkee siellä. Meillä on paljon terveysasemia, isompia ja pienempiä, meidän hyvinvointialueella mutta hän on säännöllisesti siellä ihan päivän tavoitettavissa. Siellä hoitajien, lääkäreiden tavoitettavissa myös, että asiat eivät kriisiytyisi niin pitkälle. Eli hän neuvoo sitten jo siellä ensilinjassa kannattaako nyt hakea ammatillista kuntoutusta, koska jokainen turha päätös ja jokainen turha B-lausunto syö meidän vähiä tota lääkäriaikojamme ja resurssejamme. Ja sitten ei ole lääkärin asia niinku setviä, että mikä se oikeampi osoite tälle asiakkaalle olisi.

Kaija Ray:

Varmaan nyt tää työkykykoordinaattoreitten rooli varsinkin hyte-alueilla sitten tulee korostumaan, että käsittääkseni heihin ladataan aika paljon odotuksia, että he pystyisi just tämmöisiä pulmatilanteita setvimään. Ettei se ole ihan solmussa sitten se tilanne, kun on just monennäköistä päätöstä ja keskeytynyttä asiaa päällekkäin. Mutta sitten vielä ajattelisin, että kun nyt ollaan tän työhönkuntoutuksen äärellä, mikä sitten on joskus aika kimurantti polku, mutta tota mitäs sitten kun on tosiaan montaa asiaa kokeiltu ja tulee näitä erilaisia hylkääviä päätöksiä. Miten sä näkisit, että miten sitä sumaa päästäisiin purkamaan? Mitä siinä ensisijaisesti tarvitaan, koska sitten just jos asiakkaan kannalta sitä kattoo ja tulee vaikka joku hylkäävä päätös eläkkeestä, ja niittenkin määrä on tietyllä tavalla ollut kasvussa eri syistä, niin mitäs sitten tapahtuu? Ja miten siihen liittyvät haasteet olisi ratkaistavissa ilman, että sitten taas tulee niinku monta eri vaihetta mitä pitäisi hoitaa kuntoon?

Satu Kontiainen:

No kyllä tässä niinku toimivin ratkaisu on ollut se, että hyvissä ajoin pysähdytään siihen, että me nähdään tosi paljon ikään kuin turhia eläkehakuja. Ihmiset on tehny ja he on hakenut eläkettä esimerkiksi monta kertaa, ja kun siinä on nähtävissä se, että näillä vaivoilla tai näiden vaivojen tämänhetkiselällä hoidolla on turha hakea eläkettä. Tai ammatillinen kuntoutus -selvitys Kelasta, ei semmoista kannata hakea ennen kuin se sairaus on todennettu ja se sairaus on hoidossa, ja sairaus on riittävällä tavalla saanut riittävää kuntoutusta. Eli kyllä tähän niinku oikeasti lääkkeeksi on se, että sitä osaamista lisätään.

Työkykykoordinaattori-koulutus on hyvä koulutus ja mitä enemmän me saataisiin sitä koulutusta esimerkiksi terapian henkilöstölle ja hoitohenkilöstölle ihan tonne perusterveydenhuoltoon, mä luulen, että sitä ei myöskään mielletä tällä hetkellä, ajatellaan, että se on joku semmoinen hirvittävän erityinen ihminen, joka sitten tulee meidän terveysasemalle. Ja nyt mehän on ratkaistu sitä tällä tavalla. Mutta että olisi myös aivan älyttömän hyvä koulutus esimerkiksi työttömien terveystarkastuksia tekeväälle terveydenhoitajalle, jotta hänellä aukeaisi silmät heti siihen polutukseen, että mikä tässä on nyt järkevä seuraava ja mitä missään nimessä ei kannata hakea.

Koska joka ikinen niinku sanoit, hylkäävä päätös, on aina askel taaksepäin sen asiakkaan mielessä myös. Ja sitten kun myöskin se, että jos se mieli on kääntynyt ja se ajatus on kääntynyt, että mun tilanteessa auttaa enää vain eläke. Niin sen kääntäminen sitten siihen, että kaivettaisiinko sitä jäljellä olevaa täsmätyökykyä työhönvalmennuksen tai työssä valmennuksen avulla, niin siinä on aikamoisen pitkä työ. Että meidän kokemus on kyllä sitä sanoa, että siihen voi mennä toista vuotta ja se voi vaatia sen, että asiakas ei anna periksi ennen kuin hän kokeilee vielä kerran sen eläkkeen. Ja koko se aika motivoidaan häntä miettimään, että mitä osa-aikatyötä, mitä kevyttä työtä, jos et voi lähteä kotoa niin mitä se voisi olla, ja minkälaista apua tarvitsisit nyt sen työn löytämiseksi, koska kyllä me nähdään, että työ on myös kuntoutumisen yksi keino.

Kaija Ray:

No nyt kun hyvinvointialueet on aloittaneet ja siellä rakennetaan niitä työkyvyn tiimejä parasta aikaa, niin tää on tietysti iso tehtävä, että miten siellä hyvinvointialueella sitten tää työllistymisen tuki ja tää työhönkuntoutus ja -valmennus tulee käytännössä näkymään. Ja oletusarvo on se, että ei kauhean vahvasti, mutta että jos ajattelisi tähän loppuun tämmöisen perinteisen kristallipallokysymyksen, että jos saisit esittää yhden toiveen tai yhden ratkaisun, että miten tän tilanteen niinku tästä näkökulmasta saisi paremmaksi, niin mikä se olisi?

Satu Kontiainen:

No kyllä mun kristallipallos nyt tän kahden vuoden kokemuksen jäljiltä näyttyy se, että ensinäkin työkyvyn tuen tiimit on hyvä sijaita siellä hyvinvointialueella, jotta se takaa ne terveystyö ja kuntoutuksen. Ja siellä kristallipallossa on pieni semmoinen sivusärö, koska nyt sitten tää TE-toimistojen siirtyminen kuntiin, TE-uudistus, tulee muuttamaan kuntien työllisyyspalveluiden työhönvalmennusta. Mitä se tulee tuomaan, niin sitä en osaa sanoa, mutta meillä on myös hyviä esimerkkejä esimerkiksi siitä, että miten työkyvyn tuen tiimi, eli meillä lyhennettynä työkykytiimi, tekee hyvää yhteistyötä tiettyjen kuntien työllisyyspalveluiden kanssa. Ja tähän comboon jos me vielä saataisiin sitten niin, että työhönvalmennus ei olisi vain sinne työhön asti, vaan et se olis vähän niinku IPS-hankkeen laatuksien mukaista, että se jatkuisi sitten hetken aikaa sen työpaikan hakemisen ja löytymisenkin jälkeen. Että se olisi myös työssävalmennusta, jota moni tarvitsee koska ei ole niitä työhön ja työssäkäyntiin riittäviä valmiuksia.

Niin kyllä meidän kristallipallossa olis sit myös siellä työkyvyn tuen tiimissä vaikka muutamakin oma työhönvalmentaja, ja nimenomaan niin, että se linkittyis myös vahvasti sitten siellä hyvinvointialueilla mielenterveys- ja/tai päihdepalveluihin. Että semmosella combolla mä nään, että tässä olis kyllä tulevaisuutta. Ja tietysti TYP-töihin jotenkin integroituna, sisäänrakennettuna, niin semmoisella olis mun mielestä vaikuttavuutta. Sekä niinku miten vaikuttavuutta usein määritellään, mutta myös vaikutuksia yksilön elämään, joiden mittaamisesta nykypäivänä kuitenkin tutkijat on antanut viitteitä, että pitäisi vaikuttavuuden ja rahan lisäksi mitata myös niitä yksilön kokemuksia siitä toiveikkaisuudesta ja palvelun vaikutuksesta elämään. Tulipa aika iso kristallipallo!

Kaija Ray:

Ei se haittaa. Kristallipalloon, niin kun sieltä näkee läpi, ja asian kerrallaan. Ja tässä on nyt oikeastaan nyt ratkaisun avaimet, niin sanotusti kliseisesti olemassa, että eihän tää ole, kuin sanonta kuuluu tekemistä vaille valmis. Mutta et, jotenkin tää sun vastaukses ja kertomukses kuvastaa sitä, että kyllä ne ratkaisun avaimet tässäkin kohtaa aika pitkälle sieltä sun kristallipallost löytyy siitä, että ne eri alojen ammattilaiset niin kun kerätään järkevällä ja mielekkäällä tavalla sen asiakkaan tilanteen eteen, ja tehdään sitten sitä kautta sitä yhteistyötä. Että ei tää nyt sinänsä sen kummallisempaa ole.

Satu Kontiainen:

Ei se sais olla ja jotenki huikena katson, kun on näitä tulevaisuuden sotekeskus -hankkeita, niin kyllä siellä enenevässä määrin näkyy hankkeita, joissa ryhdytään rakentamaan monialaista tiimimallia, tavalla tai toisella eri hyvinvointialueissa. Mutta että kyllä se niin vain on, että ilman sitä yhteistyötä, et nyt on aikansa katsottu tätä pompotellaan minulta sinulle ja pidetään tiukat kriteerit milloin pääset tänne, niin nyt on aika oikeasti auttaa näitä ihmisiä eteenpäin. Ja kuka tahansa meistä voi olla siinä tilanteessa, että tarvitsee tällaista monialaista apua. Ja silloin, mikä sen upeempaa kuin se, että se olisi todella niinku yhden luukun periaatteella, että ihmisistä ei missään nimessä enää tulevaisuudessa läheteltäs paikasta A paikkaan B, vaan että se asiakkaan tarvitsema verkosto koottas yksilöllisesti hänen tarpeidensa mukaisesti, ja rakennettaisiin niille rajapinnoille tai yhdyspinnoille sitten sellaisia uudenlaisia, niinku yhteistyömalleja.

Meillä on tosi hyviä esimerkkejä, vaikka minulla ja esimerkiksi työllisyyspalveluilla tietyissä kunnissa, että miten upeasti me on saatu asiakkaita ohjattua eteenpäin vain sillä, että me yhdessä 60 minuuttia istumme asiakkaan asiassa, ja todella perkaamme, että mikä se oikea suunta on. Ja sit mä autan asiakkaan, jos se on terveystyö joku palvelu, niin mä autan asiakkaan sinne.

Kaija Ray:

Kiitos Satu näistä ajatuksista ja ehdotuksista! Tämä oli Vates välittää -podcastsarjan tämänkertainen jakso, kiitos seurasta!

Loppumusiikki ja miesääni:

Vates välittää.